

TUTKIMUSOSIO

Ilmapuntari 2024: Luottamus maan talouden tilaa koskevaan viestintään - Kansalaiset luottavat maan taloutta koskevissa asioissa eniten suomalaisiin taloustieteilijöihin ja tutkimuslaitoksiin

Kunnallisan kehittämissäätöön kevään 2024 Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin kansalaisten näkemyksiä siitä, kuinka totuudenmukaisiksi eri tahojen puheet, lausunnot ja viestit koetaan Suomen talouden tilasta. Kyselyaineisto kerättiin huhtikuun alkupuolella juuri ennen maan hallituksen kehysriihipäätöksiä. Vastaajat arvioivat kutakin 12 tahoja neliportaisella asteikolla.

Enemmistö kansalaisista arvioi kahdeksan tahon viestinnän maan talouden tilasta olevan ainakin melko totuudenmukaista. Minkään tahon viestintää ei suoranaisesti kyseenalaisteta.

Toisaalta yhdenkään tahon sanomaa ei myöskään pidetä täysin totuudellisena. Eniten luottamusta kohdentuu suomalaisiin taloustieteilijöihin ja tutkimuslaitoksiin. Neljä viidestä arvioi suomalaisten taloustieteilijöiden ja tutkimuslaitosten (79 %) viestinnän totuudenmukaiseksi tai melko totuudenmukaiseksi.

Kaksi kolmesta luottaa myös valtiovarainministeriön virkamiesten (68 %), pankkien (68 %), kansainvälisten luottoluokittajien (64 %) ja ulkomaisten taloustieteilijöiden (63 %) lausumiin. Lisäksi enemmistö kansasta luottaa talousviestinnässä maan hallitukseen (57 %), tiedotusvälineisiin (55 %) ja pääministeriin (53 %).

Kolme organisaatiotahoa erottuu päinvastaiseen suuntaan siinä mielessä, että enemmistö kansalaisista ei luota niiden viestintään maamme talouden tilasta. Suomalaisista lähes joka toinen (48 %) arvioi ammattiyhdistysliikkeen viestit vain vähän tai ei lainkaan totuudelliseksi. Enemmän kuin kaksi viidestä kokee opposition (46 %) sekä työnantaja- ja yrittäjäjärjestöjen (44 %) viestinnän arveluttavaksi maan talouden tilaa koskevissa asioissa.

Myös luottamus itselle läheisten ihmisten puheisiin ja sanomisiin maan talouden tilaa sivuavissa asioissa on melko vaatimatonta. Alle puolet arvioi läheisten ihmisten viestit jollakin tavalla paikkansapitäviksi (47 %), kolmannes epäilee (33 %) ja viidennes ei pysty arvioimaan asiaa ollenkaan.

Kyselyvastaajien sukupuoli erottelee jonkin verran näkemyksiä. Miehillä on naisia enemmän luottamusta maan hallitukseen ja pääministeriin sekä kansainvälisiin luottoluokittajiin. Naiset pitävät opposition ja ay-liikkeen viestejä uskottavampina kuin miehet. Naiset uskovat myös läheisten ihmisten sanomisia hieman enemmän kuin miehet.

Näkemykset ovat sidoksissa arvioitsijan ikään. Varttuneimmat ikäluokat ovat keskimäärää vakuuttuneempia siitä, että pankit, luottoluokittajat, valtiovarainministeriön virkamiehet ja pääministeri viestivät talousasioissa pääasiallisesti totuudenmukaisesti. Nuoret (18–30-vuotiaat) uskovat opposition sekä yrittäjä- ja työnantajajärjestöjen viestejä herkemällä korvalla kuin ikääntyneet.

Nuorista joka toinen luottaa ay-liikkeen taloutta koskeviin julkilausumiin siitakin huolimatta, että nuoret eivät ole kovin innokkaita järjestäytymään.

Kokoomuksen kannattajat tuntevat keskimäärää enemmän luottamusta eri tahojen talousviestintää kohtaan lukuun ottamatta opposition ja ay-liikkeen viestintää

Myös kyselyvastaajien puoluekanta on yhteydessä suhtautumiseen eri tahojen viesteihin Suomen talouden tilasta. Seuraavassa yhteenveto eri puolueiden kannattajien suurimmista poikkeamista verrattuna koko aikuisväestöön:

Kokoomuksen kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

- Pääministeri	93 %
- Maan hallitus	89 %
- Valtiovarainministeriön virkamiehet	87 %
- Suomalaiset taloustieteilijät ja tutkimuslaitokset	87 %
- Pankit ja rahoituslaitokset	87 %
- Kansainväliset luottoluokittajat	81 %
- Ulkomaiset taloustieteilijät ja tutkimuslaitokset	74 %
- Työnantaja- ja yrittäjäjärjestöt	63 %
- Itselle läheiset ihmiset	60 %
- Tiedotusvälineet	58 %

Perussuomalaisten kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

- Maan hallitus	87 %
- Valtiovarainministeriön virkamiehet	82 %
- Pääministeri	81 %
- Ulkomaiset taloustieteilijät ja tutkimuslaitokset	69 %
- Työnantaja- ja yrittäjäjärjestöt	54 %

SDP:n kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

- Oppositio	77 %
- Ammattiyhdistysliike	74 %
- Tiedotusvälineet	62 %

Keskustan kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

- Valtiovarainministeriön virkamiehet	74 %
- Työnantaja- ja yrittäjäjärjestöt	58 %

Vihreiden kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

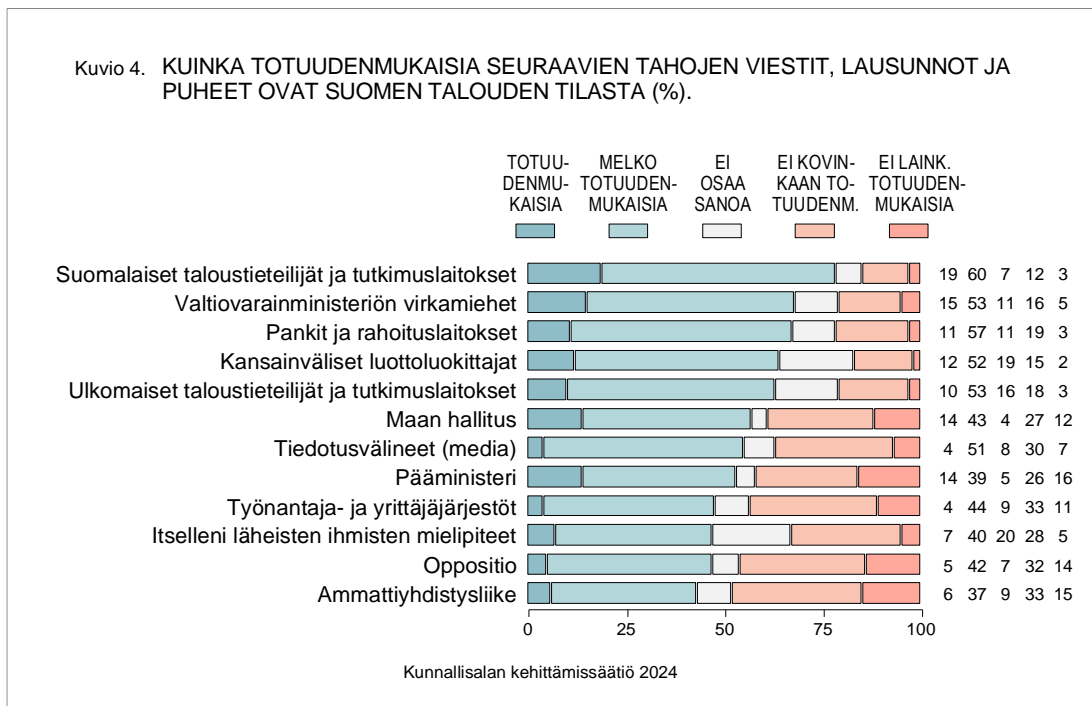
- Suomalaiset taloustieteilijät ja tutkimuslaitokset	86 %
- Ulkomaiset taloustieteilijät ja tutkimuslaitokset	77 %
- Valtiovarainministeriön virkamiehet	74 %
- Oppositio	71 %
- Tiedotusvälineet	70 %
- Ammattiyhdistysliike	57 %

Vasemmistoliiton kannattajat uskovat keskimäärää enemmän seuraavien tahojen viestejä:

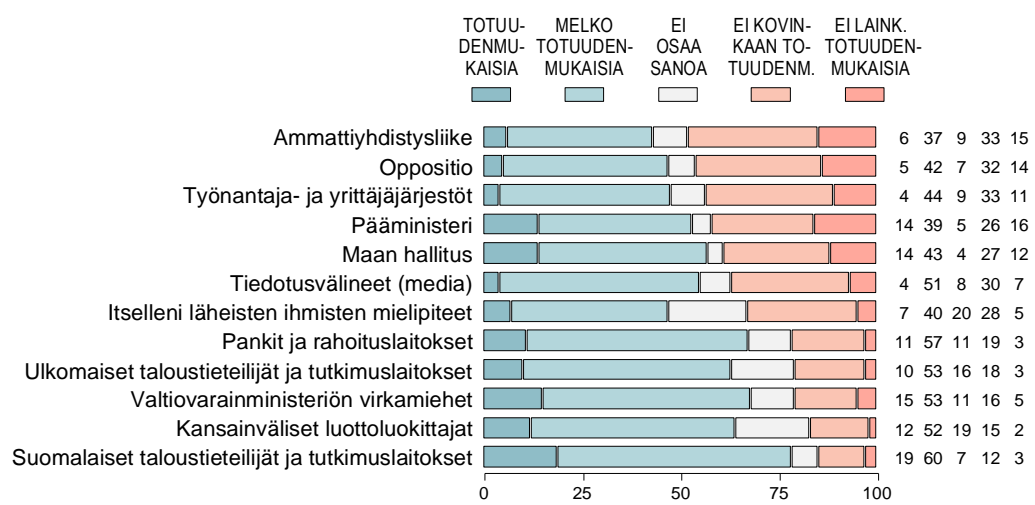
- Ammattiyhdistysliike 77 %
- Oppositio 72 %

Tutkimuksen toteutus

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Verian (aiemmin Kantar Public). Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa 5.–10.4.2024. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.055. Vastaajat edustavat maamme täysi-ikäistä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

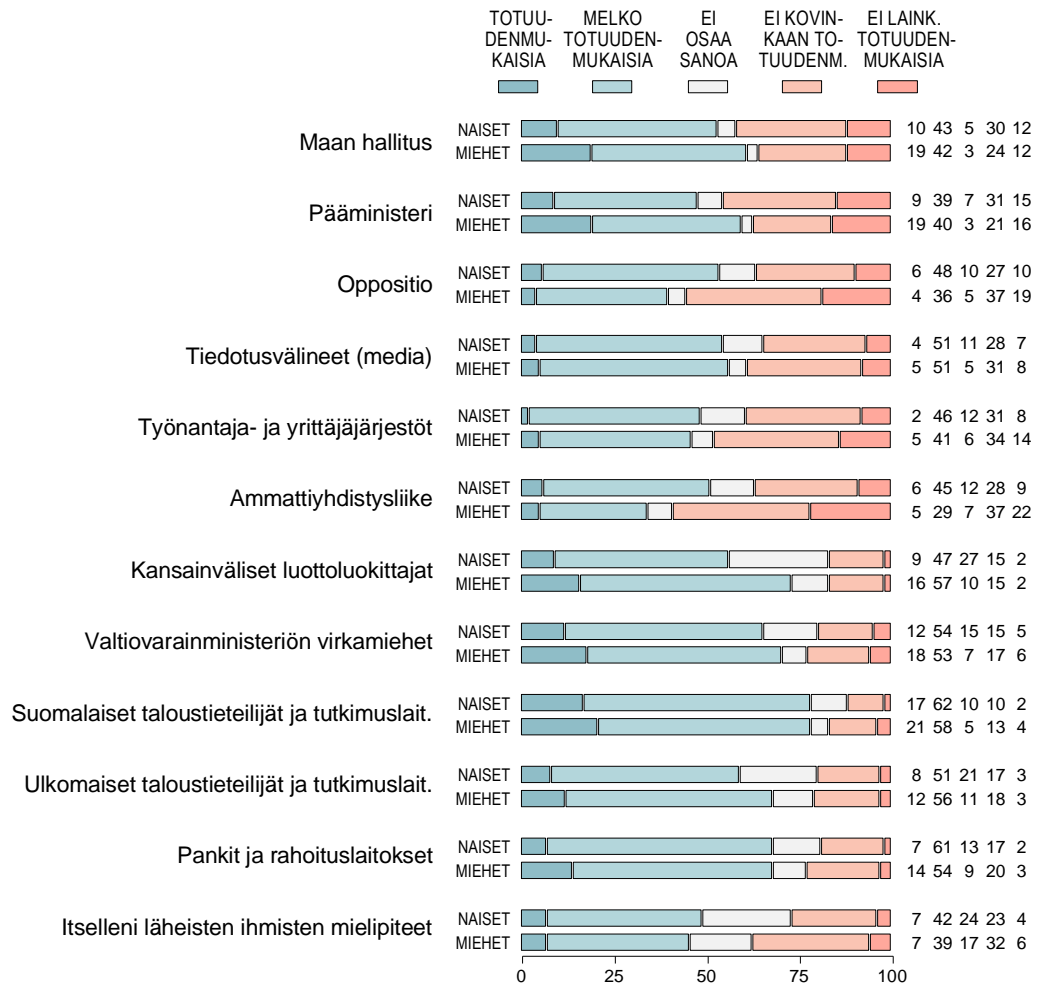

Kuvio 4. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA SEURAAVIEN TAHOJEN VIESTIT, LAUSUNNOT JA PUHEET OVAT SUOMEN TALOUDEN TILASTA (%).

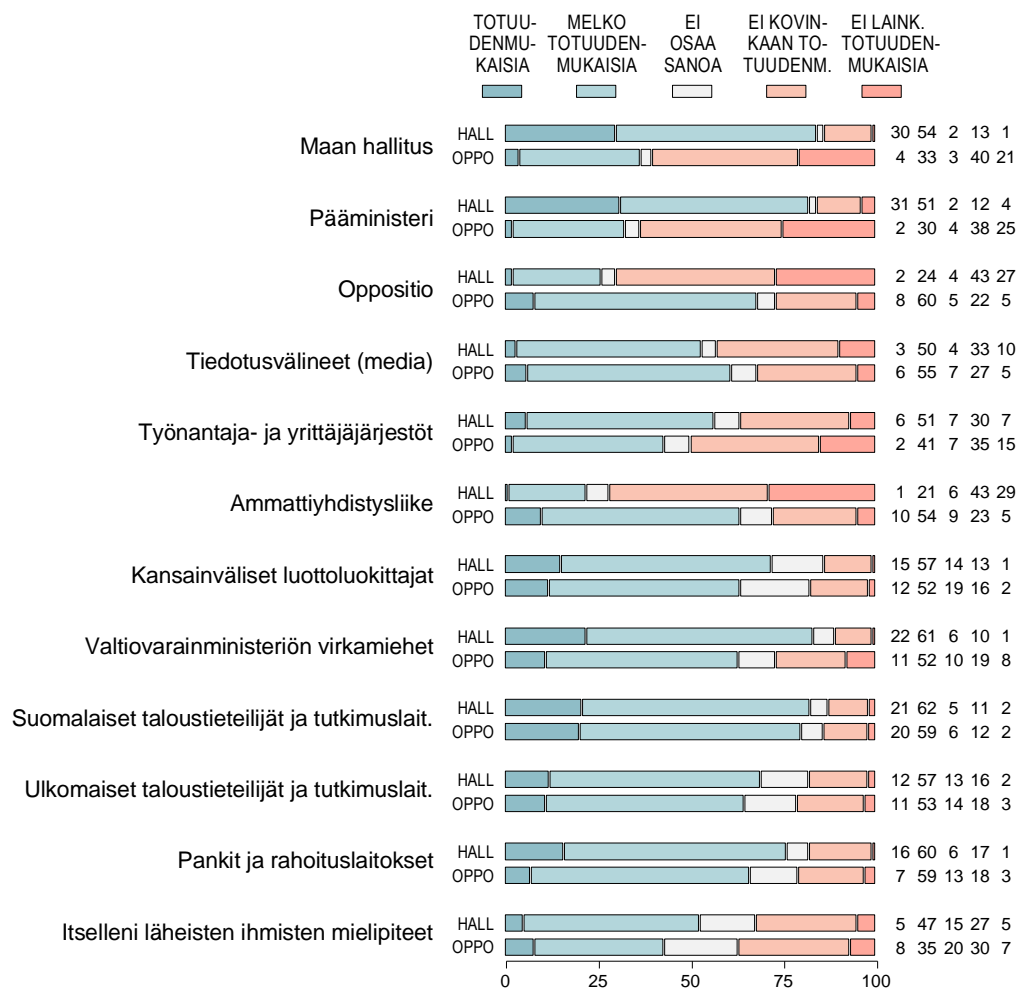
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2024

Kuvio 4s. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: NAISTEN vs. MIESTEN ARVIOT (%).

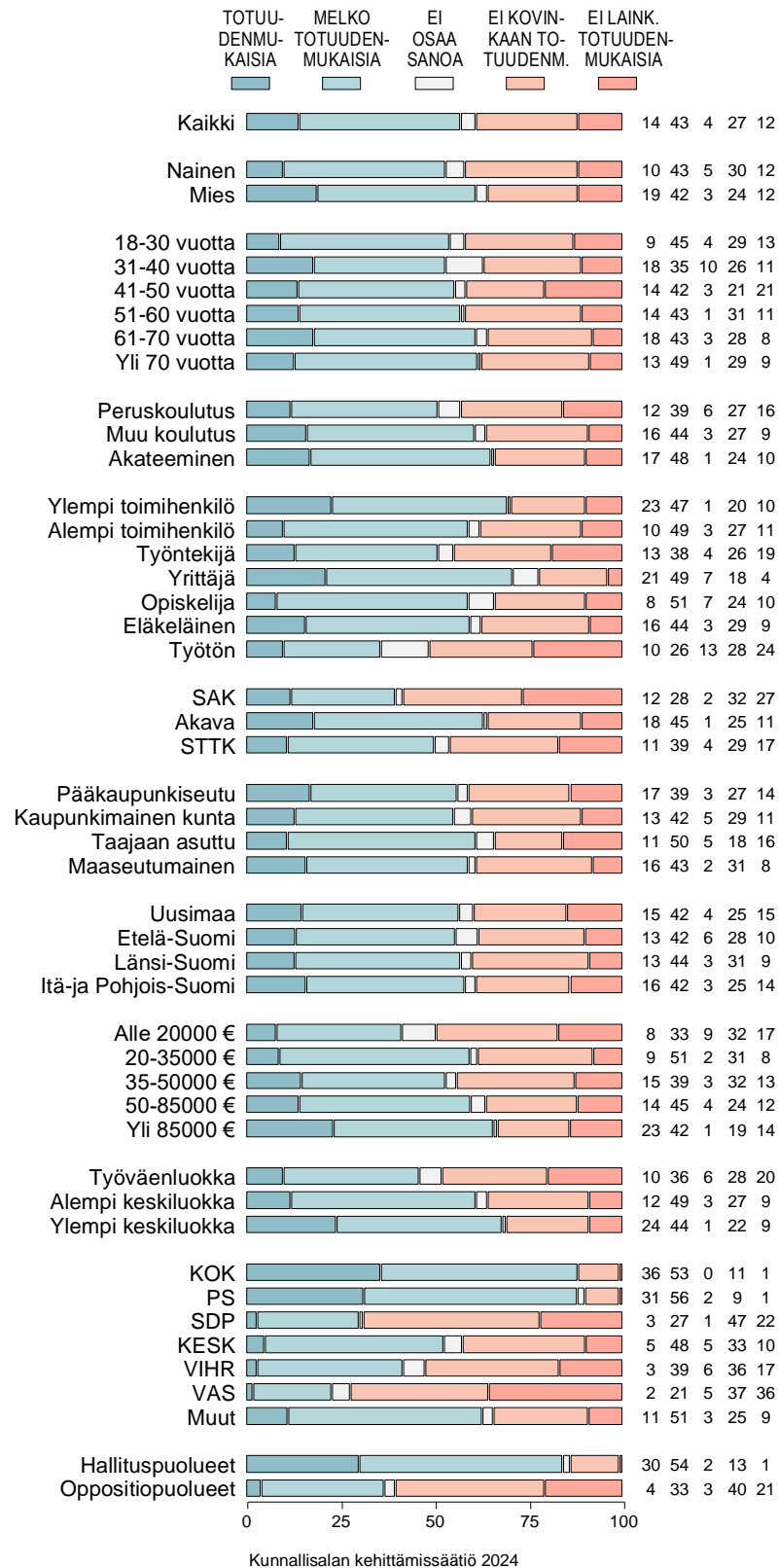

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2024

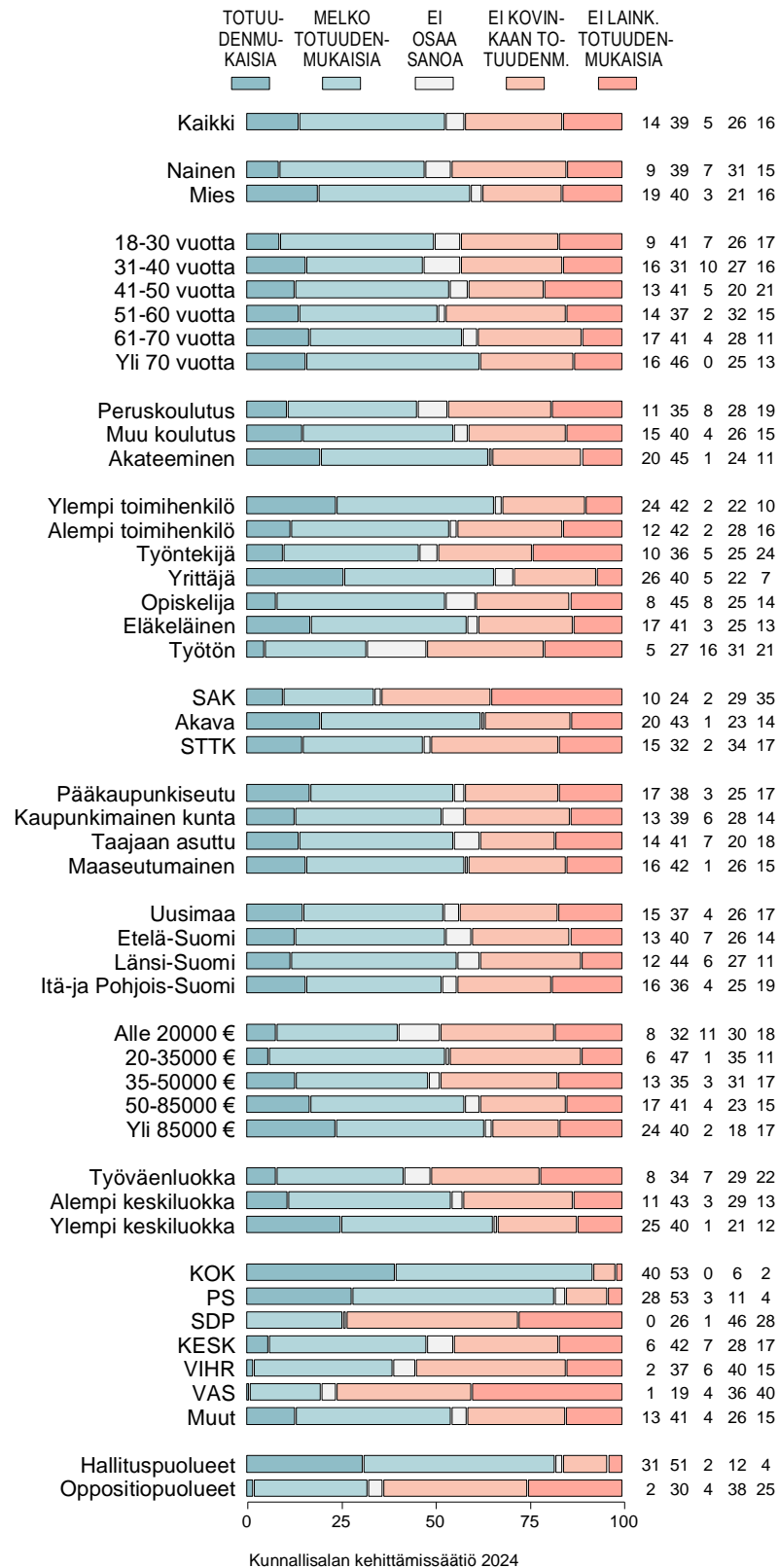
Kuvio 4h. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

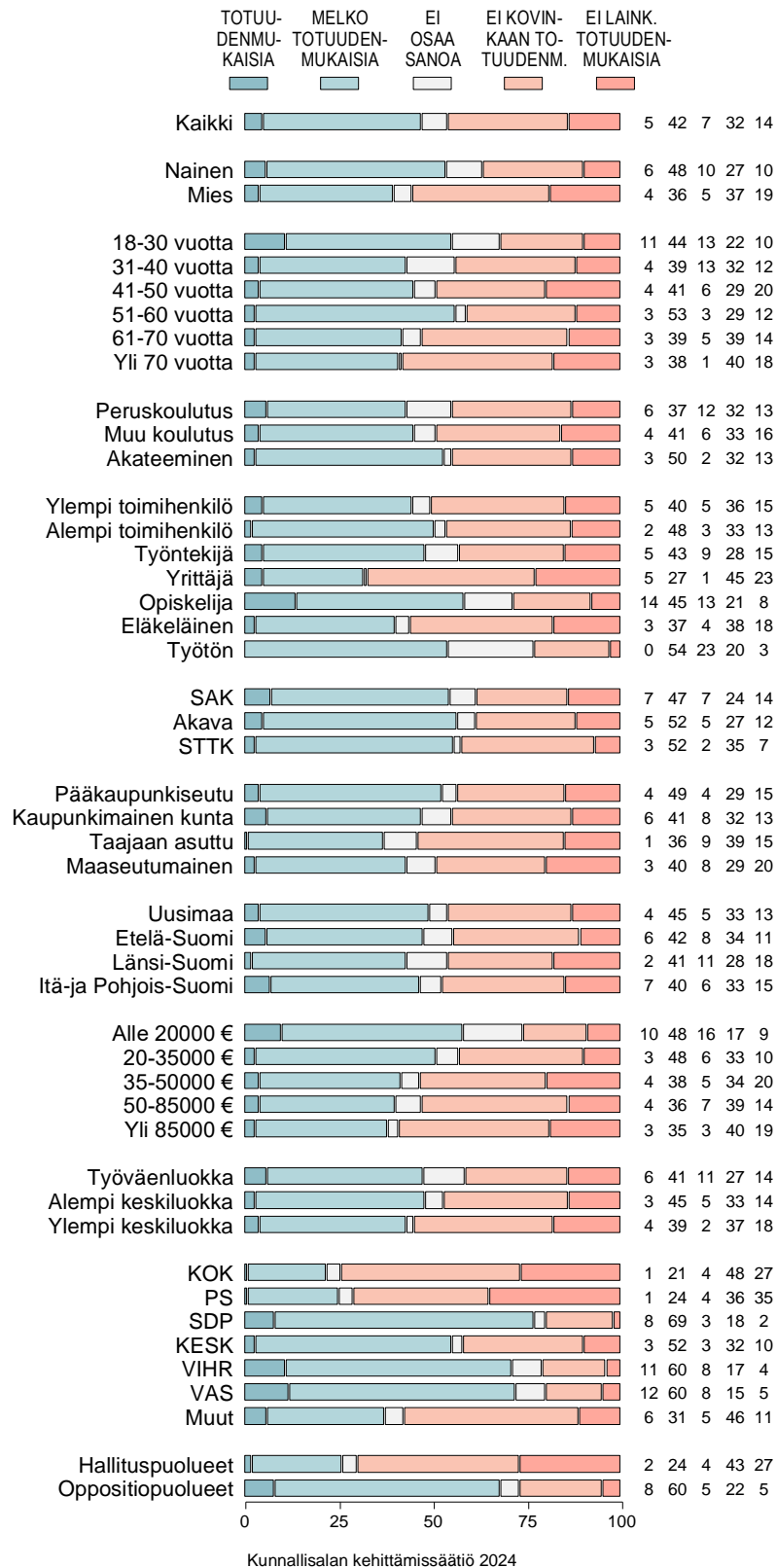

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2024

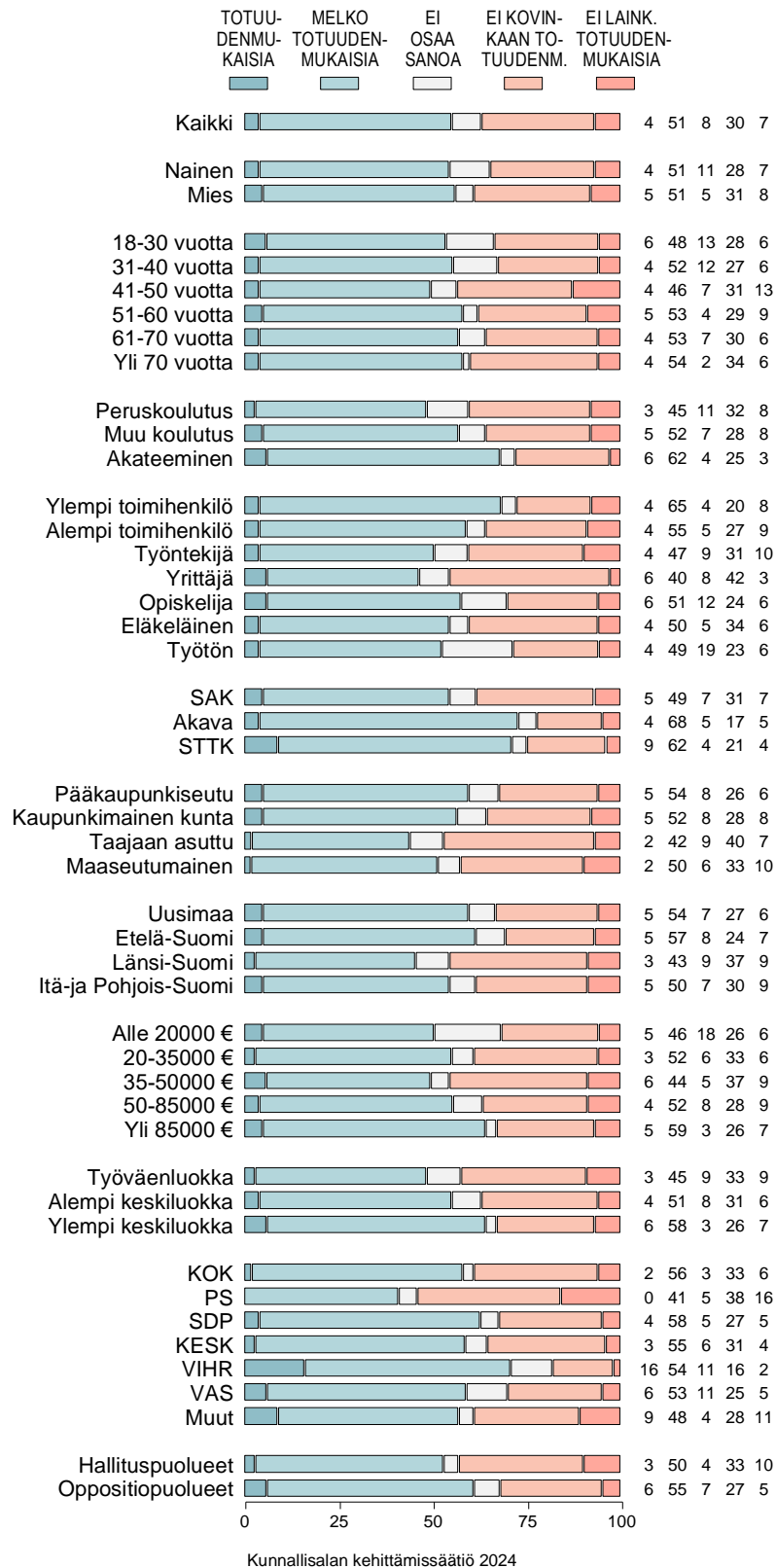
Kuvio 4-1. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT:
 MAAN HALLITUS (%).

Kuvio 4-2. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: PÄÄMINISTERI (%).

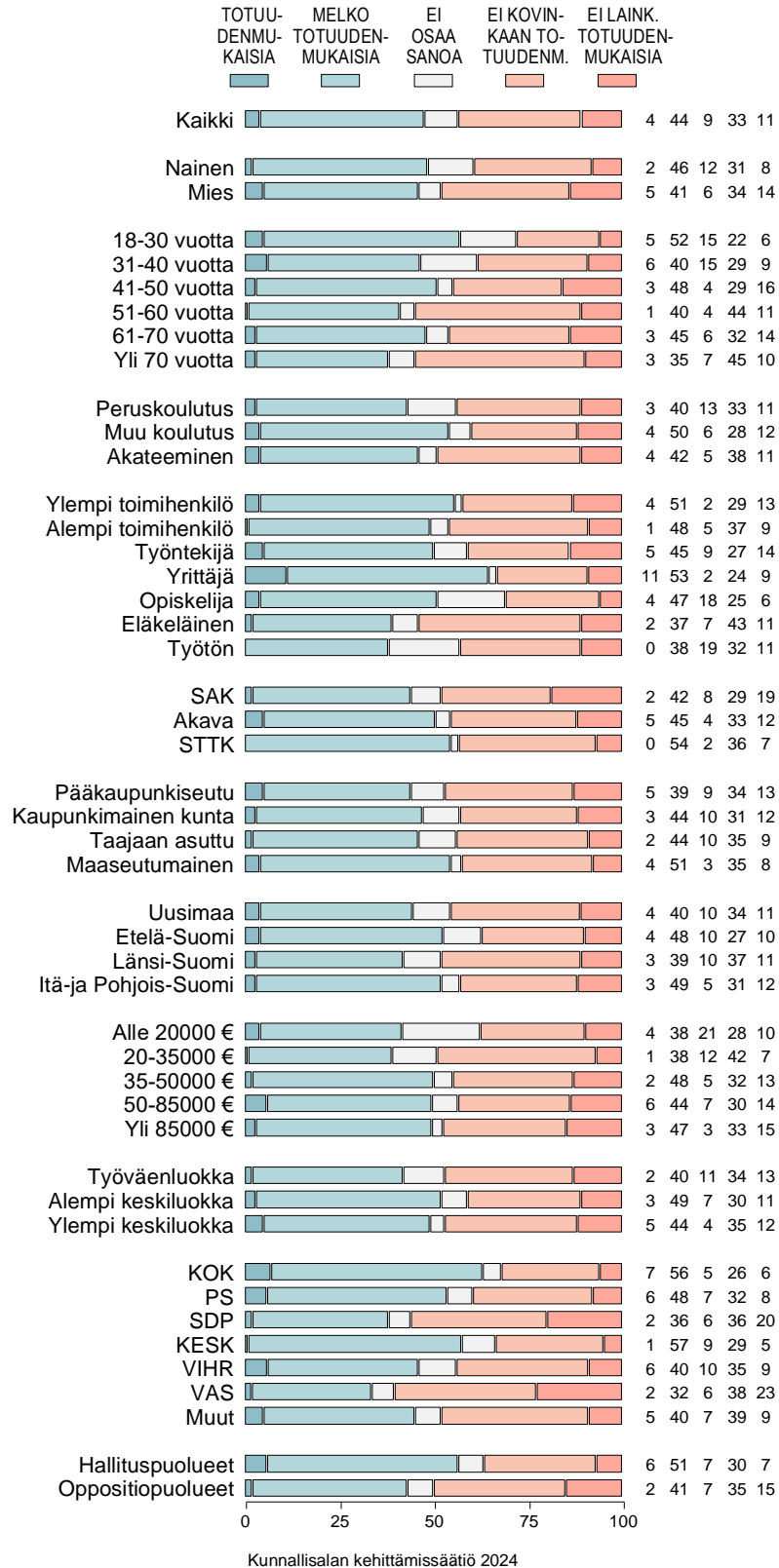

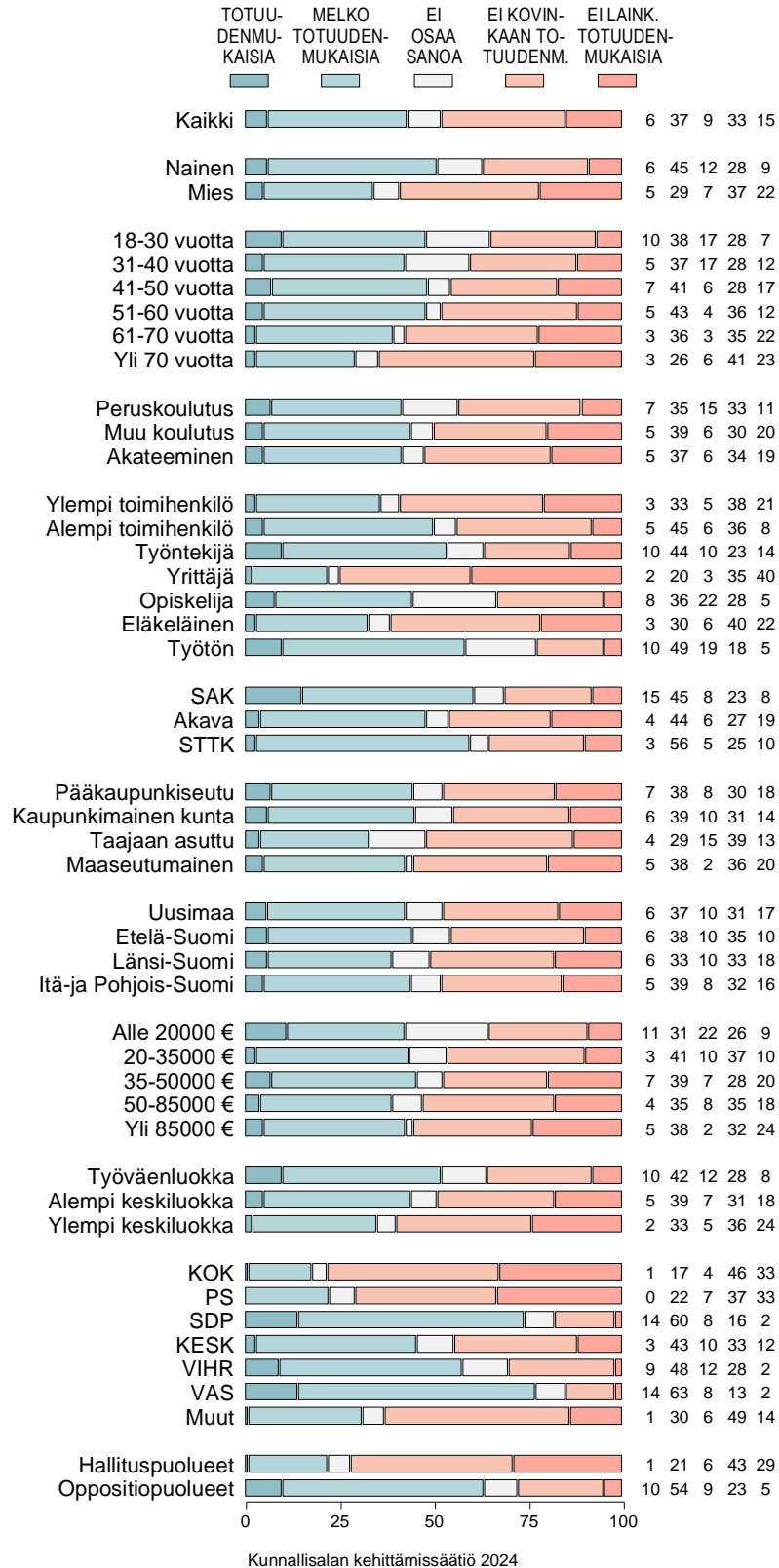
Kuvio 4-3. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT:
 OPPOSITIO (%).

Kuvio 4-4. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: TIEDOTUSVÄLINEET (MEDIA) (%).

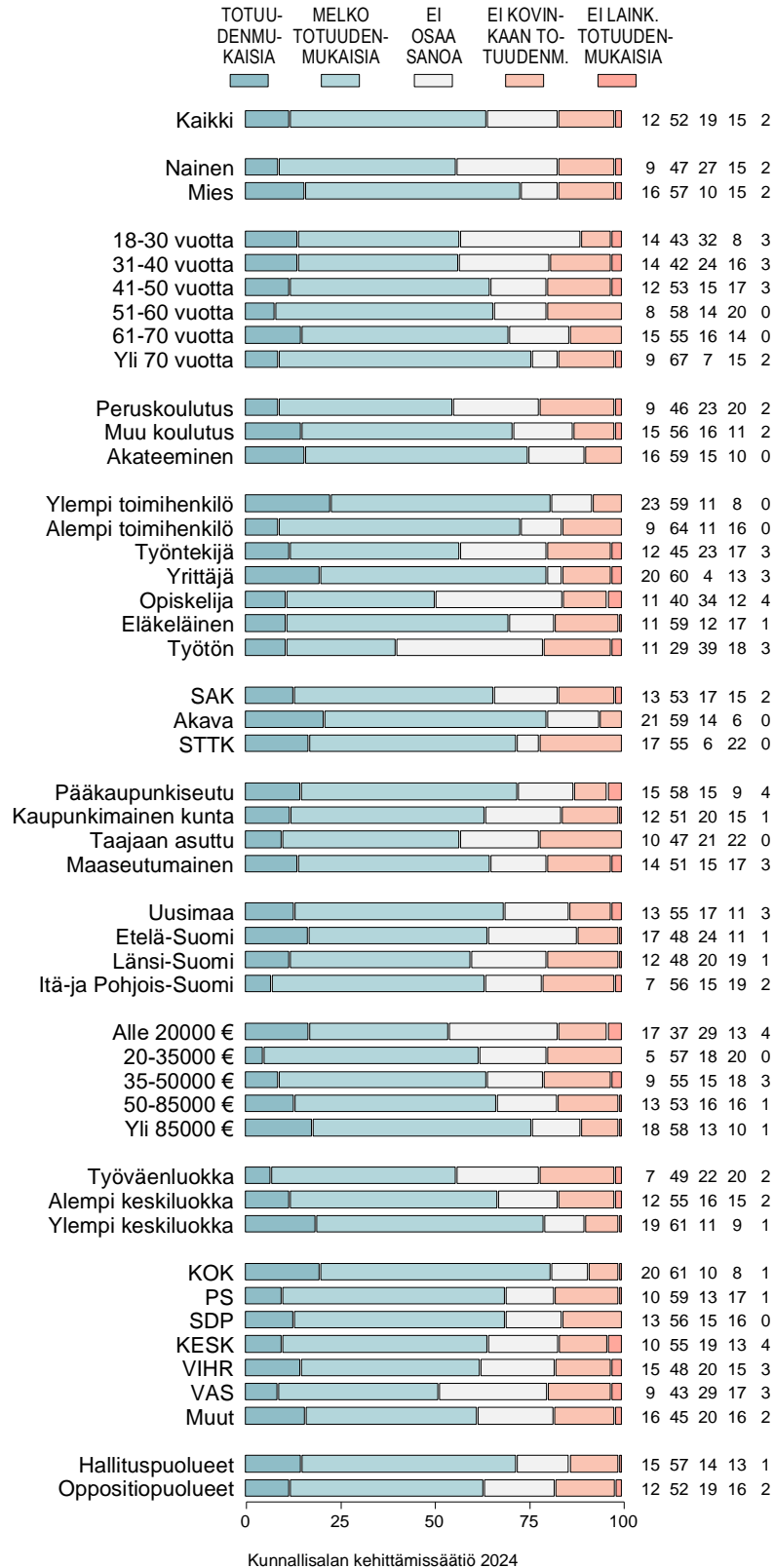

Kuvio 4-5. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: TYÖNANTAJA- JA YRITTÄJÄJÄRJESTÖT (%).

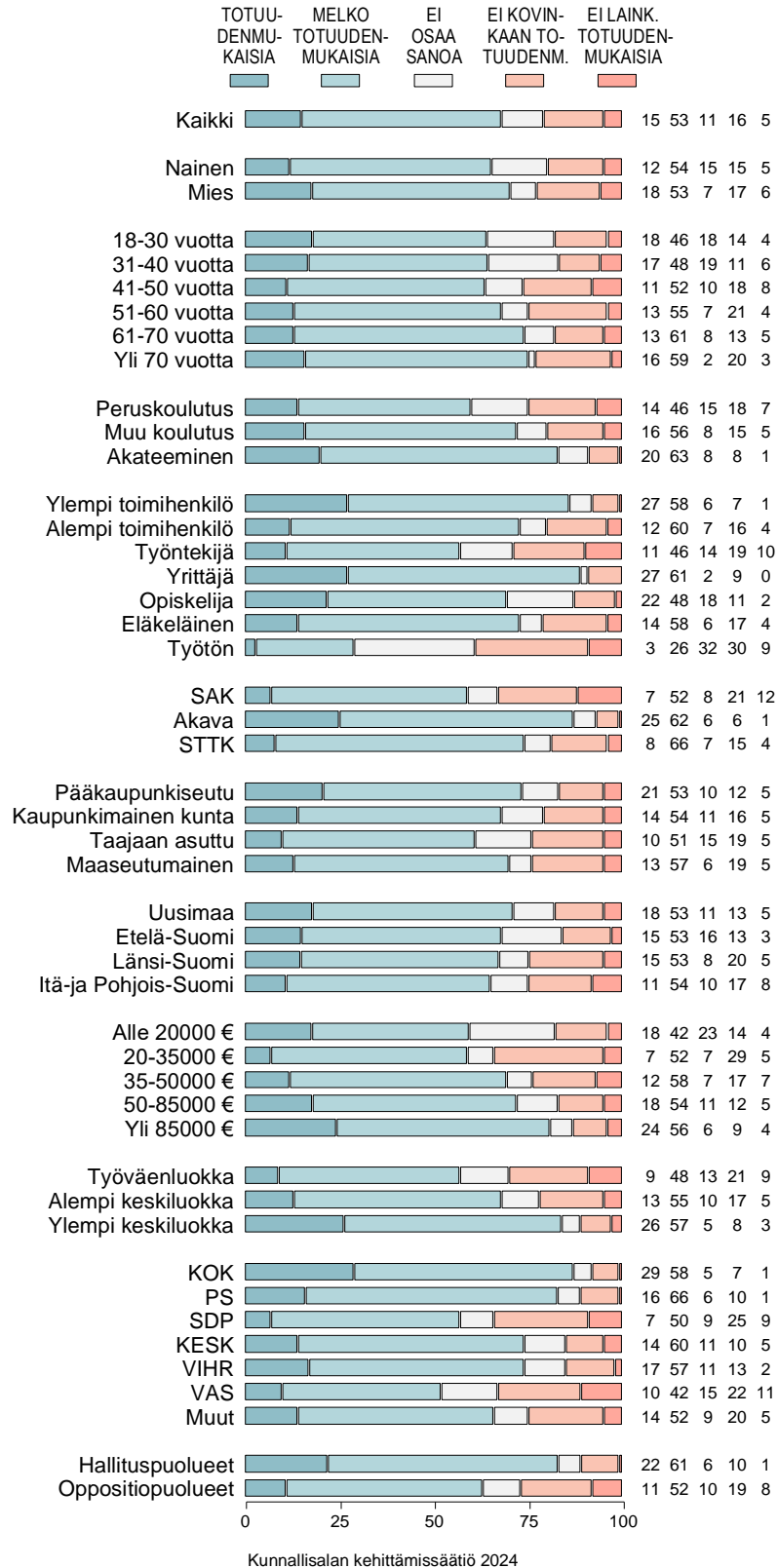

Kuvio 4-6. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT:
 AMMATTIYHDISTYSLIIKE (%).

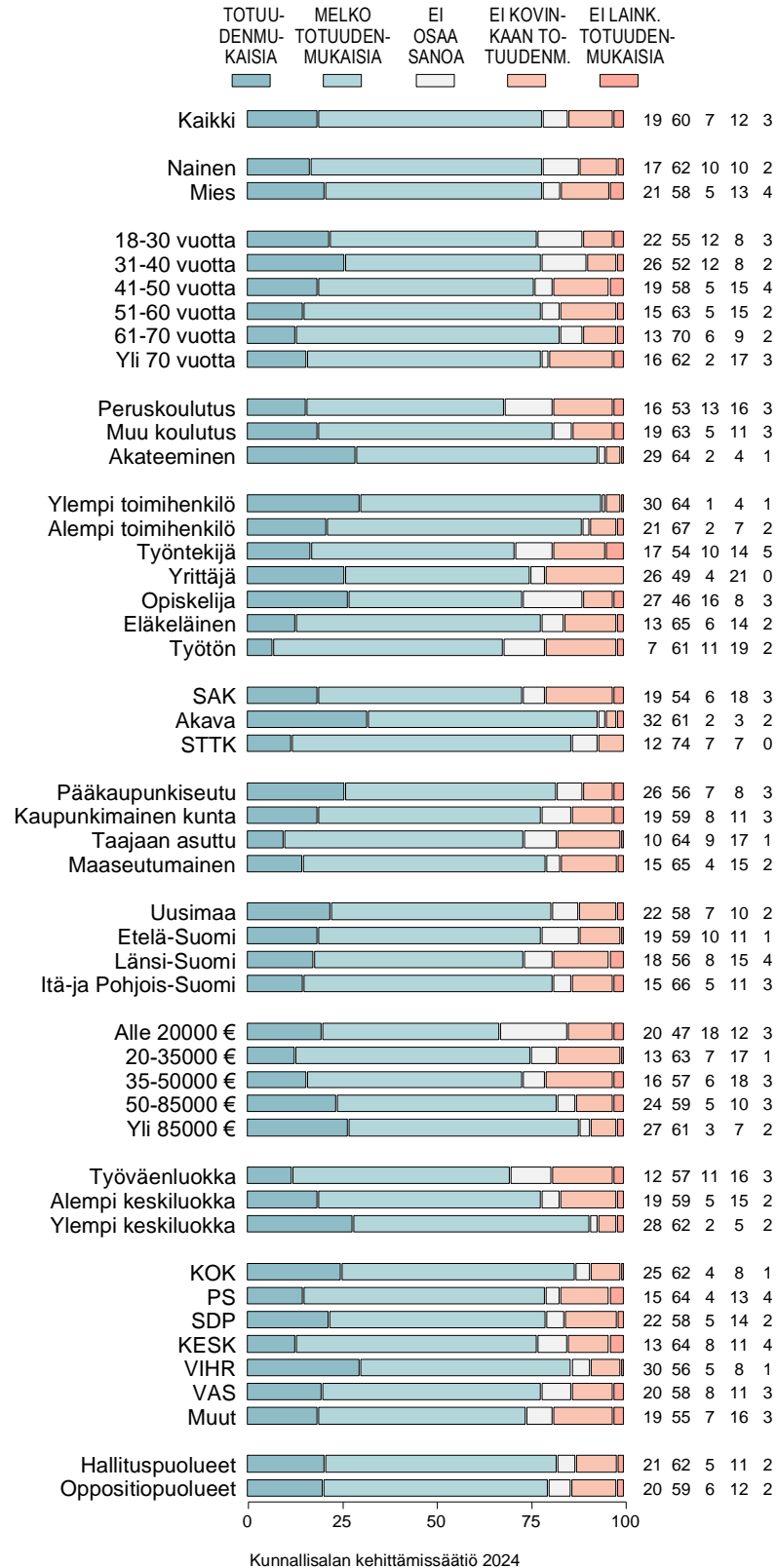
Kuvio 4-7. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: KANSAINVÄLISET LUOTTOLUOKITTAJAT (%).

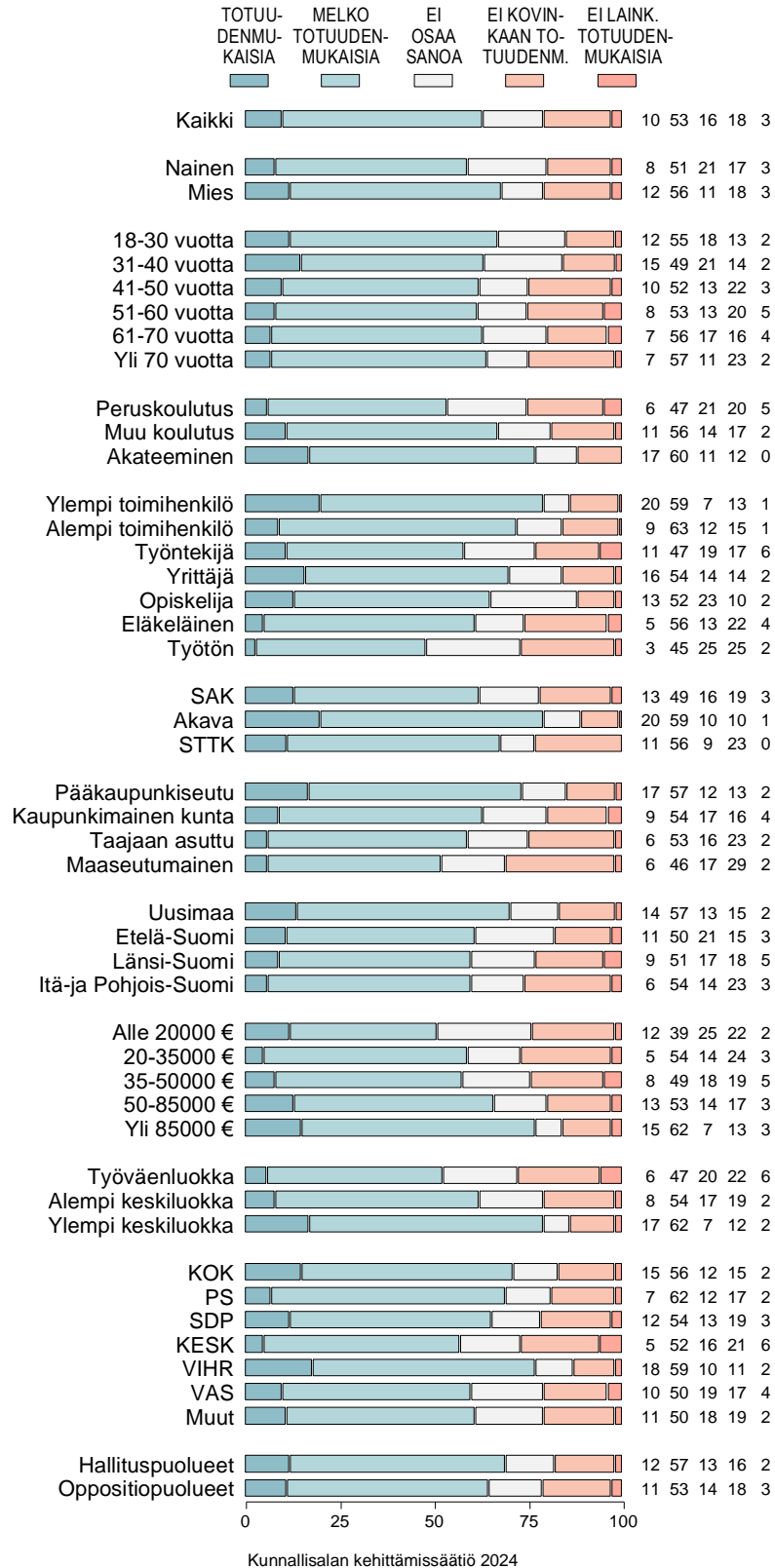
Kuvio 4-8. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: VALTIOVARAINMINISTERIÖN VIRKAMIEHET (%).

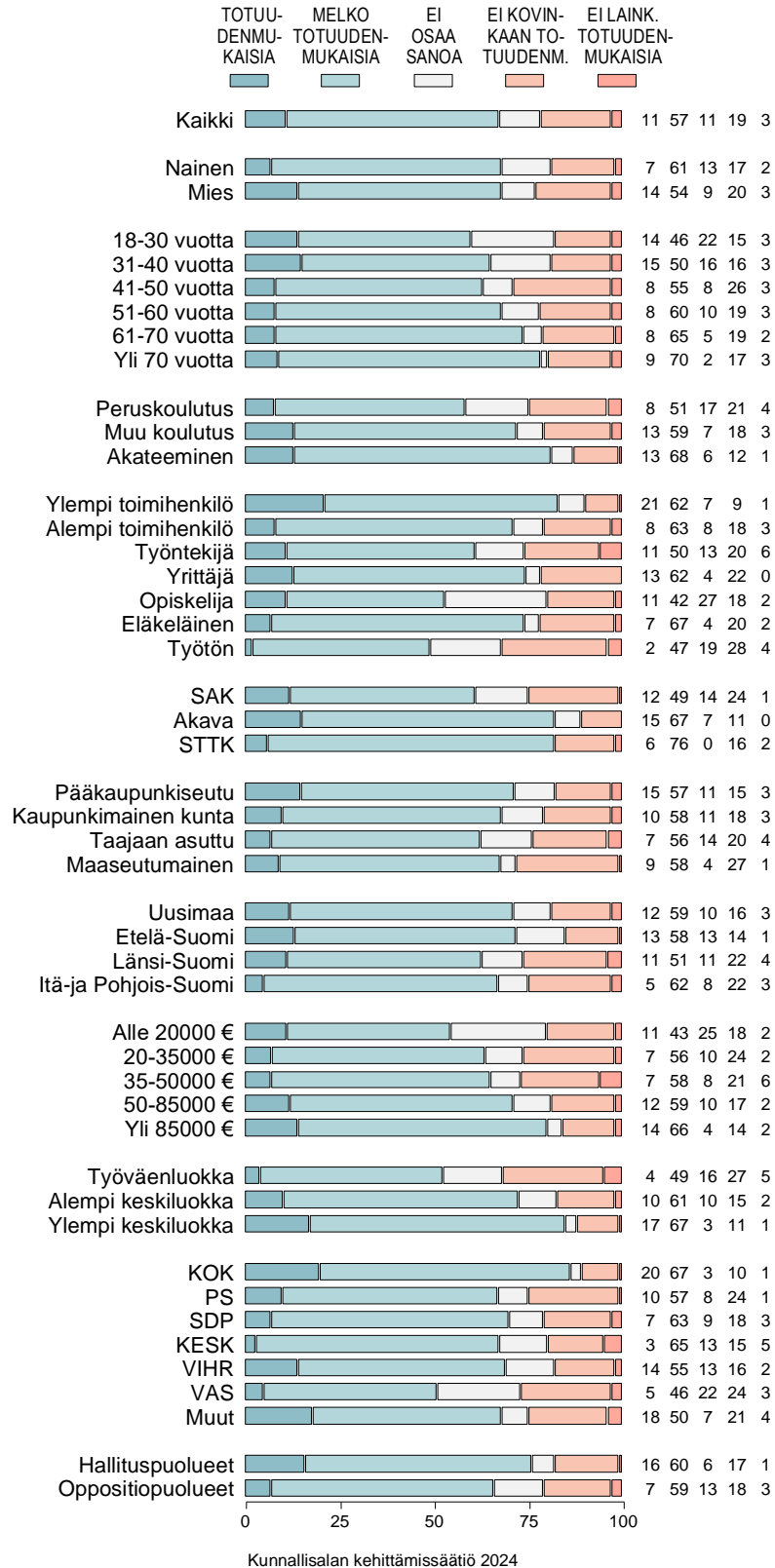
Kuvio 4-9. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: SUOMALAISET TALOUSTIETEILIJÄT JA TUTKIMUSLAITOKSET (%).

Kuvio 4-10. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: ULKOMAISET TALOUSTIETEILIJÄT JA TUTKIMUSLAITOKSET (%).

Kuvio 4-11. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: PANKIT JA RAHOITUSLAITOKSET (%).

Kuvio 4-12. KUINKA TOTUUDENMUKAISIA ERI TAHOJEN VIESTIT OVAT: ITSELLENI LÄHEISTEN IHMISTEN MIELIPITEET (%).

